

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

AFG nr 9158 af 25/01/2022 (Gældende)

Rentetilpasningslån, renteloft, finansiel kontrakt

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 21-0804279

Rentetilpasningslån, renteloft, finansiel kontrakt

Skatterådet fandt, at et renteloft, der kunne til- og fravælges i tilknytning til et rentetilpasningslån, kunne beskattes sammen med det underliggende lån.

Skatterådsmøde 25. januar 2022 - SKM2022. 65. SR

Spørgsmål

1. Kan Skatterådet bekræfte, at renteloftet i lånets løbetid er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, og dermed ikke skal beskattes som en finansiel kontrakt omfattet af kursgevinstlovens § 29?
2. Hvis Skatterådet kan bekræfte spørgsmål 1, kan Skatterådet så ligeledes bekræfte, at den på indfrielsestidspunktet tilbageværende del af renteloftet ikke anses for afstået eller differenceafregnet, jf. betingelsen i § 30, stk. 3, 1. og 2. punktum, i det tilfælde, hvor lånet indfries ekstraordinært i en periode med et aktiveret renteloft?

Svar

1. Ja
2. Ja

Beskrivelse af de faktiske forhold

Pengeinstituttet ønsker at udbyde et nyt rentetilpasningslån med et indbygget renteloft. Lånet er et traditionelt rentetilpasningslån med en 1-årig fastrenteperiode og et integreret renteloft, som låntager kan aktivere i forbindelse med lånets optagelse eller op til en rentetilpasning.

Når renteloftet aktiveres, vælger kunden en renteloftsats og et antal kommende fastrenteperioder, for hvilke renteloftet skal være gældende. Kunden vælger disse blandt mulighederne i et af kreditor fastsat udbud. Eksempelvis et renteloft på 0,75 % gældende i 8 år fra nærmeste rentetilpasningstermin eller et renteloft på 0,25 % gældende i 5 år fra nærmeste rentetilpasningstermin.

I den periode, hvor kunden har aktiveret et renteloft på rentetilpasningslånet, er renteloftet en integreret del af lånet. Den opkrævede rente svarer således til renten ifølge loftet, såfremt kontantlånsrenten er højere, og lånet vil i så fald også amortisere forskelligt fra et tilsvarende lån uden renteloft.

Kunden betaler herudover en højere bidragssats i den periode, hvor renteloftet er aktivt. Bidragssatsen afhænger af den valgte renteloftsats og -periode.

Kunden kan ikke efterfølgende fravælge eller annullere renteloftet ved evt. afregning af dets markedsværdi. Hvis kunden fortryder aktiveringen af renteloftet i den pågældende periode, skal kunden indfri låneaftalen og evt. optage et nyt lån uden renteloft.

Når renteloftet udløber i lånets løbetid, er lånet herefter sammenligneligt med et traditionelt rentetilpasningslån, men med den forskel, at der i låneaftalens vilkår er en indbygget mulighed for igen at aktivere renteloftet.

Der er samme muligheder for ordinær tilbagebetaling, som ved traditionelle rentetilpasningslån. [...]

Kunden kan skifte til et traditionelt rentetilpasningslån med fastrenteperioder på 1 - 10 år inden for de betingelser, som gælder for ændring af fastrenteperiode (senest 2 mdr. inden rentetilpasningsdatoen). I perioden, hvor renteloftet er aktiveret, kan der ikke skiftes til et traditionelt rentetilpasningslån.

Ønskes lånet indfriet før tid, kan det helt eller delvist indfries efter samme vilkår, som gælder for et traditionelt rentetilpasningslån i dag. [...]

Da en udnyttelse af renteloftet afregnes fysisk, dvs. som en reduceret rente (i modsætning til en differenceafregning, hvor gevinsten på kontrakten udbetales separat), vil renteloftet automatisk bortfalde i forbindelse med en ekstraordinær indfrielse af lånet.

Der vil være et indfrielsesgebyr, som varierer afhængig af tid til udløb af renteloftet. Indfrielsesgebyret vil være uafhængig af en evt. markedsværdiudvikling af et aktiveret renteloft.

En beskrivelse af det der ligger bag renteloftet

Renteloftet er i aftalegrundlaget beskrevet som en aftale om en maksimal lånerente, der gælder for en nærmere angivet tidsperiode, og for hvilken låntager betaler en højere bidragssats.

Idet der er tale om kontantlån, og lånerenten fastsættes på grundlag af obligationer, kan renteloftet samtidig kvalificeres som værende en kurssikringsaftale. Lånerenten fastsættes årligt på basis af opnåede kurser i forbindelse med et refinansieringssalg, og et renteloft kan i den situation sidestilles med en minimumskurs på den bagvedliggende obligation, som danner grundlag for beregning af lånerenten. Helt præcist er der tale om en option på en kurskontrakt for hver rentetilpasning i loftperioden, idet kurskontrakten ikke effektueres i tilfælde, hvor kursen er højere end minimumskursen.

Spørgers opfattelse og begrundelse

Lovhenviisning

Reglerne om beskatning af kursgevinst og -tab på finansielle kontrakter er omfattet af kursgevinstloven, jf. kursgevinstlovens § 1, stk. 1, nr. 3, og er reguleret i kursgevinstlovens kap. 6 (kursgevinstlovens §§ 29 - 33).

Finansielle kontrakter beskattes uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv (passiv for debitor), jf. kursgevinstlovens § 1, stk. 1, nr. 3, dvs. efter separationsprincippet.

Finansielle kontrakter omfattet af kap. 6 lagerbeskattes, og der er kildeartsbegrænset fradrag for tab for fysiske personer, når kontrakten ikke er erhvervsmæssig.

Kursgevinstlovens §29, stk. 1, opregner de kontrakter, der som udgangspunkt er omfattet af kursgevinstlovens kap. 6:

Skattepligtige omfattet af § 2, eller § 12 skal medregne gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Gevinst og tab medregnes efter de regler, der er angivet i dette kapitel og i kapitel 7.

Kursgevinstlovens § 30 indeholder en udtømmende opregning af en række kontrakttyper, der er undtaget fra beskatning efter kap. 6. For et renteloft er undtagelsesbestemmelse i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3 relevant:

§ 29 anvendes ikke på:

1. ...

2. ...

3. kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af lån med sikkerhed som nævnt i § 22, stk. 1, 5. pkt., ydet af et selskab eller af en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering

Undtagelsen i § 30, stk. 1, nr. 3 er betinget af, at kontrakten kun kan opfyldes ved levering, og at kontrakten ikke afstås, jf. § 30, stk. 3, 1. og 2. pkt.

Kursgevinstlovens § 30, stk. 3: (angivet punktum for punktum):

1. Det er en betingelse i stk. 1, nr. 3, 5, 6 og 8, at kontrakten eller aftalen kun kan opfyldes ved levering.

2. Det er endvidere for hver af parterne en betingelse, at kontrakten eller aftalen ikke afstås.

Praksis vedr. kontantlån med renteloft

Ligningsrådet har i SKM2002. 293. LR bl.a. taget stilling til beskatningen af et rentetilpasningslån med renteloft.

Renteloftet var et tillægsprodukt til et rentetilpasningslån.

Renteloftet bestod af en række optioner, der gav ret til refinansiering af en aftalt minimumskurs. En evt. gevinst på aftalen (dvs. en udnyttelse af optionerne) resulterede - via en minimumskurs på refinansieringen - i en reduceret ydelse og et hurtigere afdragsforløb afspejlende den lavere refinansieringsrente.

Præmien for kurssikringen/renteloftet på det ene af de forespurgte produkter, blev opkrævet via en forøget bidragssats på lånet i sikringsperioden. Den forhøjede bidragssats blev fastsat i forbindelse med aftalens indgåelse og lå fast i rentesikringsperioden.

I afgørelsen kom Ligningsrådet frem til, at renteloftsdelen var et optionsbaseret produkt, der - som udgangspunkt - var omfattet af kursgevinstlovens § 29. Renteloftsdelen var dog herefter konkret undtaget fra beskatning som en finansiel kontrakt efter kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3 (kurssikring ved optagelse, refinansiering m.v. af realkreditlån).

I forbindelse med indfrielse af lånet før tid, kom Ligningsrådet frem til følgende:

- Hvis resten af præmien kræves betalt i forbindelse med før-indfrielsen af lånet, så må optionerne anses for udløbet udnyttet og dermed ikke afstået (og kontrakten er dermed omfattet af undtagelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, idet betingelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 3, er opfyldt).
- Hvis resten af præmien bortfalder før sidste sikrede refinansiering, er gennemført, svarer dette til at optionsudsteder differenceafregner den tilbageværende del af sikringsaftalen. Denne del skulle så behandles efter udgangspunktet i kursgevinstlovens kap. 6, nemlig separationsprincippet i kursgevinstlovens § 29 og opgøres efter lagermetoden, jf. kursgevinstlovens § 33.

Hvad angår "resten af præmien", så fremgår det af afgørelsen, at resten af præmien vil være den del af præmien, der endnu ikke er betalt som bidrag, når hele præmien beregnes til den værdi, den ville have haft, hvis den var betalt "upfront".

Vores opfattelse og begrundelse

Spørgsmål 1

Kan Skatterådet bekræfte, at renteloftet i lånets løbetid er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, og dermed ikke skal beskattes som en finansiel kontrakt omfattet af kursgevinstlovens § 29?

Besvarelse

Ifølge kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, anvendes kursgevinstlovens § 29 ikke på kurssikring ved optagelse, refinansiering og rentetilpasning.

Idet renteloftet i låneproduktet består af en option på en kurskontrakt for hver rentetilpasning i loftperioden, er det vores opfattelse, at renteloftet er omfattet af kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, og dermed ikke skal beskattes som en finansiel kontrakt omfattet af kursgevinstlovens § 29.

Vi henviser endvidere til SKM2002. 293. LR.

Vi mener derfor, at der skal svares JA til spørgsmål 1.

Spørgsmål 2

Hvis Skatterådet kan bekræfte spørgsmål 1, kan Skatterådet så ligeledes bekræfte, at den på indfrielsestidspunktet tilbageværende del af renteloftet ikke anses for afstået eller differenceafregnet, jf. betingelsen i § 30, stk. 3, 1. og 2. punktum, i det tilfælde, hvor lånet indfries ekstraordinært i en periode med et aktiveret renteloft?

Besvarelse

Ifølge kursgevinstlovens § 30, stk. 3, 1. og 2. pkt. er det en betingelse for at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, at kontrakten/aftalen kun kan opfyldes ved levering, og at den ikke afstås eller differenceafregnes.

I forbindelse med en ekstraordinær indfrielse af lånet, vil renteloftet ligeledes ophøre, idet renteloftet alene opretholdes i lånets løbetid. Renteloftet udløber således uudnyttet for så vidt angår den tilbageværende del af renteloftet.

I forbindelse med indfrielsen vil kunden blive afkrævet et indfrielsesgebyr, som varierer afhængig af tid til udløb af renteloftet.

Den samlede præmiebetaling for renteloftet udgør derfor de løbende bidrag betalt i lånets løbetid samt den del af indfrielsesgebyret, der vedrører renteloftet.

I afgørelsen SKM2002. 293. LR blev en manglende opkrævning af restpræmien sidestillet med differenceafregning. Endvidere blev restpræmien defineret på "kontraktniveau".

[...]

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der sker differenceafregning af kontrakten i forbindelse med en ekstraordinær indfrielse, kan det efter vores opfattelse ikke være afgørende, hvorvidt restpræmien beregnes ud fra en prissætning, der afbalancerer omkostningerne på kontraktniveau, [...]. Det afgørende kan alene være, at der opkræves en restpræmie, som kan beregnes i overensstemmelse med den valgte prissætningsmodel.

Idet der desuden ikke sker afregning af renteloftets værdi over for kunden, er det vores opfattelse, at der hverken sker differenceafregning eller afståelse af den resterende del af renteloftet i forbindelse med ekstraordinær indfrielse af lånet.

Det er derfor vores opfattelse, at betingelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 3, 1. og 2. punktum er opfyldt, og at der skal svares JA til spørgsmål 2.

Skattestyrelsens indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at renteloftet i lånets løbetid er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, og dermed ikke skal beskattes som en finansiel kontrakt omfattet af kursgevinstlovens § 29.

Begrundelse

Spørgsmålet omhandler, hvorvidt et renteloft som tillæg til et kontantlån med variabel rente, og som kan aktiveres henholdsvis deaktiveres mod en øget bidragssats, skal beskattes sammen med det underliggende kontantlån eller beskattes separat efter reglerne om finansielle kontrakter.

Skattestyrelsen har ud fra det oplyste lagt til grund, at det pågældende kontantlån er omfattet af kursgevinstlovens § 1.

Finansielle kontrakter beskattes i udgangspunktet efter kursgevinstlovens § 29. Det er endvidere udgangspunktet, at finansielle instrumenter beskattes selvstændigt, uanset om der sker levering eller differenceafregning, eller om kontrakten udløber uudnyttet. Dvs. at der foretages en separat opgørelse af gevinst eller tab på de finansielle instrumenter uafhængigt af opgørelsen af fortjeneste eller tab på de underliggende aktiver (separationsprincippet).

Som undtagelse hertil sker der en samlet beskatning af strukturerede produkter omfattet af kursgevinstlovens § 29, stk. 3. Derudover findes der i praksis eksempler på, at produkter, der fx består af både en obligation, og som tillige indeholder elementer af en finansielle kontrakt, behandles samlet efter kursgevinstloven, se herunder SKM2016. 44. SR, hvor Skatterådet fandt, at et renteloft måtte anses for en fuldt integreret del af det samlede produkt, der i det konkrete tilfælde ikke kunne udskilles og udbydes som en særskilt finansiel kontrakt med en selvstændig værdi.

I den foreliggende sag er der tale om et rentetilpasningslån med et integreret renteloft, som låntageren kan aktivere efter behov. Ved aktivering af renteloftet vælger låntager en renteloftsats og en periode, hvor renteloftet skal være gældende. Låntager betaler et tillæg til bidragssatsen i den periode, for hvilken renteloftet er aktivt, således at bidragssatsen er afhængig af den valgte renteloftsats og -periode.

Det er Skattestyrelsens opfattelse, at renteloftet i dette tilfælde udgør et selvstændigt finansielt instrument, der kan identificeres, værdiansættes og behandles skattemæssigt uafhængigt af rentetilpasningslånet. Der er herved særligt henset til, at renteloftet løbende kan til- og fravælges, og at bidragssatsen øges, når renteloftet aktiveres.

Under disse omstændigheder finder Skattestyrelsen, at kontantlånet og renteloftet udgør to separate produkter, der som udgangspunkt skattemæssigt skal behandles hver for sig. Der er således ikke tale om ét samlet produkt, der kan anses for en gæld for debitor.

Som undtagelse til separationsprincippet gælder endvidere bl.a. kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, hvoraf det fremgår, at aftaler om kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af realkreditlån mv. er undtaget fra reglerne om beskatning af finansielle kontrakter, således at der i stedet skal ske beskatning af kursaftalen med det underliggende lån.

Af forarbejderne til bestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, jf. L 194, FT 1996/97, de almindelige bemærkninger, fremgår at:

"Det foreslås, at denne fritagelse som udgangspunkt udvides til at omfatte alle skattepligtige selskaber og personer, og at undtagelsen omfatter alle former for aftaler om køb og salg af obligationer med henblik på kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån.

Indgåelse af kurssikringskontrakter er almindelig og naturlig forekommende i forbindelse med optagelse og indfrielse af realkreditlån for at fastlåse den fremtidige rente/ydelse.

Når et kontantlån kurssikres påvirkes kontantlånet direkte gennem rentefastsættelsen. Gevinst og tab bliver således indregnet i det lån, der optages eller i gevinst og tab på et lån, der indfries. Dette hænger sammen med kontantlånets opbygning, hvor kursen på de underliggende obligationer påvirker rentefastsættelsen eller indfrielsesbeløbets størrelse."

Landsskatteretten har i sin afgørelse SKM2002. 44. LSR taget stilling til en bindende forhåndsbesked fra Ligningsrådet, der omhandlede en såkaldt maksimalrenteaftale i tillæg til et rentetilpasningslån. Ligningsrådets afgørelse er ikke offentliggjort, og spørgsmålet om hvorvidt maksimalrenteaftalen var omfattet af kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3, var ikke påklaget til Landsskatteretten.

Der var for Landsskatteretten enighed om, at maksimalrenteaftalen faldt ind under undtagelsesbestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3. Af de faktiske omstændigheder i Landsskatterettens afgørelse kan udledes, at maksimalrenteaftalen bestod i en tillægsaftale til rentetilpasningslånet, hvor kunden blev sikret en minimumsafregningskurs på de obligationer, der blev solgt ved den årlige refinansiering med henblik på, at den effektive rente på obligationerne i tillægsaftalens løbetid maksimalt kunne fastsættes til en nærmere bestemt %. Der blev fastsat en præmiebetaling for tillægsaftalen.

Skattestyrelsen er på baggrund af en samlet vurdering enig med repræsentanten i, at det pågældende renteloft i tillæg til kontantlånet, hvor kursen på de underliggende obligationer påvirker rentefastsættelsen, og kurstab indregnes i renten, skal anses for en sådan kursikringsaftale i forbindelse med rentetilpasning af realkreditlån, der er undtaget fra beskatning som finansiel kontrakt efter bestemmelsen i kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3. Det bemærkes, at kontrakten ikke må differenceafregnes, se endvidere spørgsmål 2. Det bemærkes derudover, at det er en betingelse for fritagelsen for beskatning efter kursgevinstlovens § 29, at kontrakten ikke afstås.

Det indstilles derfor, at det pågældende spørgsmål besvares bekræftende.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 1 besvares med "Ja, se dog begrundelse".

Spørgsmål 2

Hvis Skatterådet kan bekræfte spørgsmål 1, kan Skatterådet så ligeledes bekræfte, at den på indfrielsestidspunktet tilbageværende del af renteloftet ikke anses for afstået eller differenceafregnet, jf. betingelsen i § 30, stk. 3, 1. og 2. punktum, i det tilfælde, hvor lånet indfries ekstraordinært i en periode med et aktiveret renteloft.

Begrundelse

Det er en betingelse for, at en kurssikringsaftale i tilknytning til et realkreditlån kan undtages fra beskatning som finansiel kontrakt efter kursgevinstlovens § 29, at aftalen kun kan opfyldes ved levering, og at kontrakten ikke afstås, jf. kursgevinstlovens § 30, stk. 3.

Dette indebærer, at såfremt kontrakten differenceafregnes, må forudsætningen for beskatning sammen med det underliggende aktiv anses for bortfaldet, således at der skal ske en efterregulering af den skattemæssige indkomst. Derudover må aftalen som nævnt ej heller afstås. Om betingelserne i kursgevinstlovens § 30, stk. 3, fremgår det af SKM2002. 293. LR, at:

"[...] Gevinst og tab på rentesikringen skal afregnes sammen med det underliggende lån, jf. kursgevinstloven § 30, stk. 1, nr. 3. Dette forudsætter, at "levering" af sikringsrenten sker - dvs. at lånet refinansieres til sikringsrenten - eller at aftalen udløber uudnyttet, som det vil være tilfældet, hvis den almindelige refinansieringsrente ikke overstiger sikringsrenten.

Optagelsestidspunktet for selve lånet påvirkes ikke af optioner, der tegnes til sikring af refinansieringer i lånets løbetid. At lånet undervejs i forbindelse med refinansieringer ændrer rentesats, betyder ikke, at lånet anses for indfriet og stiftet på ny.

Dette gælder uanset, om der er tale om refinansiering til en rente fastsat på baggrund af en rentesikringsaftale eller en refinansiering, der foregår til markedsrenten.

[...]

Sikringsaftalens skæbne - i forbindelse med en forindfrielse af det underliggende lån eller overdragelse af dette - afhænger af, om der i en sådan situation vil udløses et krav på, at låntager betaler resten af præmien kontant, eller om resten af præmien bortfalder.

Resten af præmien vil være den del af præmien, der endnu ikke er betalt via renten, når hele præmien beregnes til den værdi, den ville have haft, hvis den var betalt "upfront". Kræves resten af præmien betalt, må optionerne anses for udløbet uudnyttet og ikke afstået. Bortfalder præmien før sidste sikrede refinansiering er gennemført, svarer dette efter Styrelsens opfattelse til at optionsudsteder differenceafregner den tilbageværende del af sikringsaftalen."

Det er Skattestyrelsens opfattelse, at hvis lånet indfries ekstraordinært med den virkning, at renteloftet delvist udløber uudnyttet, at restbetalingen beregnes som et forud fastsat indfrielsesgebyr, som afhænger af kontraktens resterende løbetid, og at der således ikke foretages en afregning af forskellen mellem den aftalte værdi af den resterende del af renteloftet i forhold til markedskursen, så er der hverken tale om differenceafregning eller om afståelse af kurssikringsaftalen som nævnt i kursgevinstlovens § 30, stk. 3, 1. og 2. pkt.

Det indstilles derfor, at spørgsmålet besvares bekræftende.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 2 besvares med "Ja".

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder Skattestyrelsens indstilling og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1 og 2

Lovgrundlag

Kursgevinstlovens § 1

Denne lov omfatter

- 1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,
 - 2) gevinst og tab ved indfrielse for gæld og
- [...]

Kursgevinstlovens § 22, stk. 1, 5. pkt.

Reglen i 1. pkt. gælder ikke lån ydet af et selskab, en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering, med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller med direkte hæftelse eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder eller regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS, hvis lånet enten er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tidspunktet for lånets udbetaling, eller er ydet på grundlag af et lånetilbud afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling og lånet er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tilbudstidspunktet.

Kursgevinstlovens § 25, stk. 1

Gevinst og tab på fordringer og gæld, der skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medregnes i det indkomstår, hvori gevinsten eller tabet realiseres (realisationsprincippet), jf. dog stk. 2-10, og § 22, stk. 1, samt §§ 36 og 37.

Kursgevinstlovens § 29, stk. 1

Skattepligtige omfattet af § 2 eller § 12 skal medregne gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Gevinst og tab medregnes efter de regler, der er angivet i dette kapitel og i kapitel 7.

Kursgevinstlovens § 30, stk. 1, nr. 3

§ 29 anvendes ikke på kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af lån med sikkerhed som nævnt i § 22, stk. 1, 5. pkt., ydet af et selskab eller af en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering.

Kursgevinstlovens § 30, stk. 3

Det er en betingelse i stk. 1, nr. 3, 5, 6 og 8, at kontrakten eller aftalen kun kan opfyldes ved levering. Det er endvidere for hver af parterne en betingelse, at kontrakten eller aftalen ikke afstås. Reglerne i 1. og 2. pkt. gælder ikke for køberetter til aktier, der er omfattet af ligningslovens §§ 7 P eller 28. For så vidt angår kurssikring ved rentetilpasning, omfatter stk. 1, nr. 3, uanset 1. og 2. pkt., kontrakter og aftaler vedrørende lån med sikkerhed som nævnt i § 22, stk. 1, 5. pkt., ydet af et selskab eller af en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering, der i forbindelse med overdragelse af fast ejendom overtages af en anden debitor, opsiges på vilkår som nævnt i § 22, stk. 3, 2.-4. pkt., eller opsiges i tilfælde som nævnt i § 22, stk. 4.

Kursgevinstlovens § 33, stk. 1

Gevinst eller tab på en kontrakt opgøres som forskellen mellem værdien af kontrakten ved indkomstårets udløb og værdien ved indkomstårets begyndelse (lagerprincippet). [...]

Forarbejder

Lovforslag L 199, FT 2006/07

Specielle bemærkninger til § 11, nr. 7

[...]

Efter forslaget til ændring af § 22, stk. 1, 5. pkt., skal reglen ikke gælde, hvis kreditor er et selskab eller en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed med finansiering, og fordringen (obligationslånet), ydet med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder, regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS, er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tidspunktet for lånets udbetaling, eller hvor lånet er ydet på grundlag af et lånetilbud, der er afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling, og lånet er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tilbudstidspunktet.

[...]

Specielle bemærkninger til nr. 13

Ifølge kursgevinstlovens § 29 skal gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter som udgangspunkt medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Kursgevinstlovens § 30 indeholder en udtømmende opregning af en række konkrete kontraktsformer, der er undtaget fra reglerne i § 29 om beskatning af finansielle kontrakter.

Ifølge § 30, stk. 1, nr. 3, finder § 29 ikke anvendelse på kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån.

Efter forslaget ændres »realkreditlån eller realkreditlignende lån« til »lån med sikkerhed som nævnt i § 7, stk. 3, og § 19, stk. 4, det vil sige lån med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder, regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS, ydet af et selskab eller en person eller et dødsbo der driver næringsvirksomhed med finansiering«.

Lovforslag L 194, FT 1996/97

Almindelige bemærkninger

[...]

Loven har således fritaget følgende kontrakter:

- 1) aftaler om fast ejendom,
- 2) aktietegningsretter,
- 3) visse kurskontrakter,
- 4) konverteringsretter og
- 5) sædvanlige aftaler om levering af varer og andre aktiver samt tjenesteydelser.

Begrundelsen for at undtage disse kontrakter har været, at de repræsenterer forskellige typer af aftaler, der nok benyttes som finansielle kontrakter, men som er så tæt knyttet op på leveringen af det underliggende aktiv, at de skattemæssigt bør behandles sammen med dette.

Praksis vedrørende anvendelse af aftaler om køb og salg af obligationer, aktier og værdipapirer samt gennemførelse eller ændring af de gældende beskatningsregler for de underliggende aktiver, der hidtil har været skattefri, taler for at undtage en række yderligere kontrakter og aftaler fra kursgevinstlovens hovedregler om beskatning af finansielle kontrakter.

Den første ændring gælder kurskontrakter. Efter de gældende regler er salg og køb af obligationer på termin eller futurekontrakt i forbindelse med kurssikring ved optagelse henholdsvis indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån fritaget for beskatning, medmindre sælger henholdsvis køber er skattepligtig efter den gældende kursgevinstlovs §§ 2 og 3 eller driver næring ved omsætning af fast ejendom. Det er således alene personer, der ikke er næringsdrivende efter kursgevinstlovens regler eller næringsdrivende med fast ejendom, der er fritaget for beskatning af kontrakten som et selvstændigt aktiv. Fritagelsen gælder for såvel obligationslån som kontantlån.

Det foreslås, at denne fritagelse som udgangspunkt udvides til at omfatte alle skattepligtige selskaber og personer, og at undtagelsen omfatter alle former for aftaler om køb og salg af obligationer med henblik på kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån.

Indgåelse af kurssikringskontrakter er almindelig og naturlig forekommende i forbindelse med optagelse og indfrielse af realkreditlån for at fastlåse den fremtidige rente/ydelse.

Når et kontantlån kurssikres påvirkes kontantlånet direkte gennem rentefastsættelsen. Gevinst og tab bliver således indregnet i det lån, der optages eller i gevinst og tab på et lån, der indfries. Dette hænger sammen med kontantlånets opbygning, hvor kursen på de underliggende obligationer påvirker rentefastsættelsen eller indfrielsesbeløbets størrelse.

Da det i øvrigt er foreslået at undtage gevinster og tab på fordringer og gæld vedrørende fast ejendom, der er erhvervet som led i næring, er der heller ikke på dette punkt grundlag for at opretholde beskatning af kurssikringskontrakter for selskaber og personer, der driver næring ved omsætning af fast ejendom. Fritagelsen omfatter dog ikke realkreditinstitutter og lignende kreditinstitutter, hvis kontrakten er et led i instituttets skattepligtige næringsvirksomhed ved finansiering. Realkreditinstitutter og lignende kreditinstitutter er derimod fritaget fra kursgevinstlovens regler om beskatning af finansielle kontrakter, hvis kurssikringen sker i forbindelse med instituttets egne ejendomme.

Det er en forudsætning for fritagelsen, at kontrakten eller aftalen opfyldes ved levering. Såfremt der sker differenceafregning, dokumenterer dette, at kontrakten faktisk er opfyldt på anden måde end ved levering uanset indholdet af kontraktens aftalegrundlag, og kontrakten skal derfor behandles efter kursgevinstlovens hovedregler om den skattemæssige behandling af finansielle kontrakter, som disse er beskrevet i lovforslagets §§ 29, 31, 32 og 33.

[...]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

[...]

Til § 30

Bestemmelsen indeholder en udtømmende opregning af en række konkrete kontraktstyper, der er undtaget fra kursgevinstlovens beskatningsregler.

Disse kontraktstyper er undtaget, fordi de omfatter aftaler, der nok benyttes som finansielle kontrakter, men som er karakteriseret ved, at de er tæt knyttet op på levering af det underliggende aktiv. Det er uhensigtsmæssigt, at anvende de skattemæssige regler herunder lagerprincippet for finansielle kontrakter i kursgevinstloven på normale købsaftaler. Det gælder eksempelvis dagligdags aftaler, der indeholder tilbud om køb og salg af varer og tjenesteydelser. Den skattemæssige behandling af disse kontrakter dækkes i forvejen af andre skattemæssige regler

[...]

Kurskontrakter

Efter den nuværende kursgevinstlov § 8 D, stk. 1, nr. 3, er kurskontrakter under visse betingelser fritaget for beskatning som finansiell kontrakt. De hidtidige regler er beskrevet i Skatteministeriets cirkulære nr. 134 af 29. juli 1992, pkt. 133.

»133. Undtaget fra beskatning efter § 8 C er efter § 8 D, stk. 1, nr. 3, endvidere kurskontrakter. Det drejer sig om låntagers salg og køb af obligationer på termin i forbindelse med kurssikring ved optagelse og indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån.

Undtagelsen gælder alene, såfremt sælger henholdsvis køber ikke er generelt skattepligtig efter kursgevinstlovens § 2 (selskaber) eller næringskattepligtig efter § 3 (personer) eller driver næring ved omsætning af fast ejendom. For skattepligtige, der er omfattet af disse regler, er kurskontrakter omfattet af § 8 C.«

Fritagelsen for beskatning efter de nuværende regler omfatter således alene personer, der hverken er næringsdrivende efter kursgevinstloven eller næringsdrivende med fast ejendom.

Fritagelsen gælder for såvel obligationslån som for kontantlån.

Da det ikke findes hensigtsmæssigt, at gevinster og tab på kurskontrakter i forbindelse med optagelse og indfrielse af realkreditlån adskilles fra den almindelige opgørelse af gevinst og tab på gæld, og fra avanceopgørelsen ved afståelse af fast ejendom, hvortil de pågældende kontrakter knytter sig, foreslås det, at fritagelsen af kurskontrakter gøres mere generel. Det indebærer en ændring for selskaber og for personer, der driver næringsvirksomhed ved finansiering eller næring ved omsætning med fast ejendom.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslaget om, at gevinst og tab på gæld, der indgår i avanceopgørelsen for ejendomme, der er erhvervet som led i næring, er undtaget fra kursgevinstloven.

Fritagelsen gælder dog ikke for realkreditinstitutter, pengeinstitutter og andre kreditinstitutter, når kurskontrakten er udstedt som led i de pågældende institutters næringsvirksomhed ved finansiering, jf. forslagets § 30, stk. 2.

Det foreslås, at fritagelsen udvides til at omfatte alle former for kurskontrakter og ikke kun kurskontrakter i form af terminskontrakter og futures. Også kurskontrakter i form af optioner bliver dermed omfattet af fritagelsen.

Endvidere foreslås fritagelsen udvidet til også at omfatte kurskontrakter i forbindelse med refinansiering og rentetilpasning af realkreditlån og realkreditlignende lån.

Fritagelsen er betinget af, at der rent faktisk ske en udnyttelse af kontrakten, jf. forslagets § 30, stk. 3.

Fritagelsen for beskatning som finansiel kontrakt betyder, at kurskontrakterne skal behandles efter skat-
telovgivningens almindelige regler, dvs. sammen med det underliggende aktiv. Gevinst og tab på en
kurskontrakt vil dermed indgå i opgørelsen af gevinst og tab på det lån, der optages m.v. Lånet anses
for optaget m.v. på kontraktstidspunktet (terminkontrakter) henholdsvis udnyttelsestidspunktet (optioner)
og den aftalte kontraktspris (ved optioner tillagt/fratrullet en eventuelt betalt optionspræmie) anses for
værdien ved lånets påtagelse henholdsvis indfrielsessummen.

Ved kontantlån påvirker kursen på de underliggende obligationer rentefastsættelsen henholdsvis indfri-
elsesbeløbets størrelse. Ved kurssikring af kontantlån i forbindelse med optagelsen vil gevinst/tab på
kontrakten således blive indregnet i lånet gennem rentefastsættelsen og ved kurssikring i forbindelse med
indfrielse vil gevinst/tab på kontrakten indgå i opgørelsen af gevinst/tab på det lån, der indfries.

Hvor gevinst og tab på kontrakten påvirker rentefastsættelsen vil beskatning ske gennem rentefradra-
get. Hvor gevinst og tab på kontrakten indgår i avanceopgørelsen på lånet, beror beskatningen på
kursgevinstlovens regler om beskatning af gevinst og tab på gæld og på statsskattelovens regler (nærings-
ejendomme

Praksis

Den juridiske vejledning, afsnit C. B. 1.8.3 Kontrakter der ikke beskattes efter reglerne for finansielle
kontrakter

[...]

I en række tilfælde gælder udgangspunktet om særskilt beskatning af finansielle kontrakter ikke. Kontrak-
ten beskattes i disse tilfælde sammen med det underliggende aktiv. Se KGL § 30, stk. 1 og 6.

Det gælder i følgende tilfælde:

[...]

3. Kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af SDO-lån

[...]

Kontrakten skal kun kunne opfyldes ved levering og må ikke afstås

Hvis kontrakten er omfattet af

- 3. (kurssikring af lån)
- 5. (aftaler om køb og salg af aktier)
- 6. (valutakontrakter)
- 8. (aftaler om afståelse af virksomhed)

er det en betingelse for fritagelsen, at kontrakten/aftalen kun kan opfyldes ved levering. Det er desuden en
betingelse, at kontrakten/aftalen ikke afstås. Se KGL § 30, stk. 3, 1. pkt.

Det gælder dog ikke

[...]

visse aftaler/kontrakter om kurssikring ved rentetilpasning omfattet af stk. 1, nr. 3. Se KGL § 22, stk. 1 og
3, KGL § 30, stk. 3, og afsnit C. B. 1.4.3.6.

Hvis kontrakten differenceafregnes, kunne kontrakten opfyldes på anden måde end ved levering. Det gælder uanset aftalegrundlagets formelle indhold. Hvorvidt der er sket differenceafregning eller levering, afhænger af, om der er opnået reelt ejerskab til det underliggende aktiv.

[...]

Kurskontrakter vedr. SDO-lån

Kurssikring ved optagelse, refinansiering, rentetilpasning eller indfrielse af SDO-lån beskattes ikke efter reglerne for finansielle kontrakter, men beskattes sammen med lånet efter reglerne i KGL. Se KGL § 30, stk. 1, nr. 3.

Lånet skal opfylde følgende betingelser for, at kontrakten er omfattet af undtagelsen:

- Långiver er næringsdrivende ved finansiering
- Lånet er ydet med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller med direkte hæftelse eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder eller regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS (SDO-lån). Se KGL § 22, stk. 1, 5. punktum.

Fritagelsen fra beskatning efter reglerne om finansielle kontrakter er betinget af, at kontrakten kun kan opfyldes ved levering, og at kontrakten ikke afstås. Se KGL § 30, stk. 3, og afsnittet ovenfor om disse betingelser.

Det gælder dog ikke aftaler/kontrakter om kurssikring ved rentetilpasning, hvis kurssikringen vedrører SDO-lån. Se KGL § 22, stk. 1, 5. pkt.

Kurssikringen skal vedrøre lån, der i forbindelse med overdragelse af fast ejendom

- overtages af en anden debitor,
- opsiges på vilkår som nævnt i KGL § 22, stk. 3, 2.-4. pkt., eller
- opsiges i tilfælde som nævnt i KGL § 22, stk. 4. Se KGL § 30, stk. 3.

Det indebærer, at kontrakten ikke skal beskattes som finansiell kontrakt, hvis

- kontrakten opsiges i perioden fra 6 måneder før til 6 måneder efter overdragelsen af den faste ejendom, og der for sælger henholdsvis køber er tale om første opsigelse inden for det pågældende tidsrum.
- opsigelsen sker efter krav fra det realkreditinstitut, der er kreditor for rentetilpasningslånet, eller ved opsigelse, som sker ved en efterlevende ægtefælles overtagelse af en fast ejendom i forbindelse med skifte af dødsbo eller ved udlevering til ægtefællen, herunder til hendsiden i uskiftet bo.

Bemærk

Fritagelsen gælder ikke realkreditinstitutter, pengeinstitutter og andre kreditinstitutter, når kurskontrakten er udstedt som led i det pågældende instituts næringsvirksomhed ved finansiering. For disse institutter beskattes kurskontrakter særskilt efter reglerne for finansielle kontrakter. Se KGL § 30, stk. 2.

Hvilke kontrakter er omfattet?

Både kontrakter indgået af debitor i forbindelse med optagelse og indfrielse af lånet er omfattet af fritagelsen. Det er uden betydning, om lånet er et obligationslån eller et kontantlån. Det er også uden betydning, om kontrakten er baseret på terminsforretninger (futures) eller købe- eller salgsretter (optioner).

Valutafastkursaftaler, der indgås i forbindelse med udbetaling og indfrielse af realkreditlån i fremmed valuta, er omfattet af fritagelsen. Det gælder også, hvis valutafastkursaftalen er indgået i forbindelse med delvis indfrielse ved ordinære eller ekstraordinære afdrag på lånet. Fastkursaftalen skal vedrøre samme

valuta, som lånet er optaget i. Det er derimod uden betydning, om de underliggende obligationer udstedes i samme valuta som lånet, eller i en anden valuta. Se TfS 1998, 433 DEP og TfS 1999, 192.

Bestemmelsen er ikke begrænset til at gælde opsigelse af kurskontrakter vedrørende kontantlån. Det afgørende er, at kontrakten opsiges på de vilkår, der er nævnt i KGL § 22, stk. 3, 2.- 4. pkt., eller i tilfælde som nævnt i stk. 4.

Beskatning sammen med det underliggende aktiv

Gevinst og tab på kurskontrakten indgår i opgørelsen af gevinst og tab på lånet.

Lånet anses for optaget mv. på kontraktstidspunktet (terminskontrakter) henholdsvis udnyttelsestidspunktet (optioner). Den aftalte kontraktspris (ved optioner tillagt eller fratrullet en eventuelt betalt optionspræmie) er lånets anskaffelsessum (værdi ved påtagelsen)/ indfrielsessummen.

Ved kurssikring af kontantlån i forbindelse med optagelsen af lånet skal gevinst eller tab på kontrakten indregnes i lånet gennem rentefastsættelsen, da kursen på de underliggende obligationer påvirker rentefastsættelsen/indfrielsesbeløbets størrelse.

Ved kurssikring i forbindelse med indfrielse af lånet skal gevinst eller tab på kontrakten indgå i opgørelsen af gevinst eller tab på lånet. Hvis gevinst og tab på kontrakten påvirker rentefastsættelsen, indgår gevinst eller tab i indkomstopgørelsen gennem rentefradraget. En gevinst betyder en lavere rente end ellers, og dermed et mindre fradrag, og omvendt ved tab.

Om indregning af optionspræmien i renten, se SKM2002. 44. LSR og SKM2002. 293. LR.

SKM2016. 244. SR

Skatterådet fandt, at et prioritetslån med variabel rente og renteloft skulle anses for en gæld for debitor, således at gevinst og tab medtages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter realisationsprincippet. Derudover fandt Skatterådet, at der var fradrag for renteudgifter sammensat af en basisrente og et rentetillæg.

SKM2002. 293. LR

Ligningsrådet svarede på en række spørgsmål vedrørende tre forskellige produkter alle til brug for sikring af en maksimal rente i forbindelse med realkreditlån. To af produkterne var udformet som en række optioner, hvor hver option knyttede sig til en refinansiering af det underliggende lån. Ligningsrådet svarede bl.a. at betalingen for produkterne var fradragsberettiget, da denne opkrævedes som en integreret del af en allerede fradragsberettiget udgift. Det sidste produkt var en variabel forrentet obligation med et indbygget loft. Ligningsrådet svarede at denne måtte anses for at være sortstemplet.

SKM2002. 44. LSR

Renteaftale, der bestod af en række selvstændige optioner vedrørende de aftalte refinansieringer af det underliggende lån, var omfattet af KGL § 30, stk. 1, nr. 3. Gevinst og tab på optionerne skulle altså ikke beskattes særskilt efter reglerne for finansielle kontrakter. Optionspræmien skulle derimod indgå i form af kursfradrag ved den årlige refinansiering af rentetilpasningslånet. Da der var tale om kontantlån, indebar den lavere kurs en højere kontantlånsrente, og var dermed fradragsberettiget på samme måde som ved andre typer af kurskontrakter ved realkreditlån.